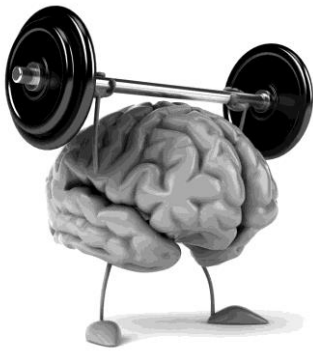

نکات مشاوره‌ای و تکنیک‌های تست زنی برای موفقیت در آزمون تیزهوشان و نمونه‌دولتی

«ویژه والدین، دبیران، مدیران و دانش‌آموزان عزیز»

بررسی نتایج آزمون‌های ورودی مدارس تیزهوشان و نمونه‌دولتی نشان می‌دهد که برخی از دانش‌آموزان قوی و با استعداد نمی‌توانند نمره لازم برای قبولی در این آزمون را کسب کنند. بعد از ۲۹ سال کار آموزشی و مشاوره تحصیلی در مدارس تیزهوشان و نمونه‌دولتی، به این نتیجه رسیده‌ایم که موارد زیر از مهم‌ترین عوامل موفقیت در آزمون ورودی مدارس تیزهوشان و نمونه‌دولتی هستند:

- ۱- برنامه‌ریزی و تلاش دانش‌آموز
 - ۲- بهره‌گیری از دبیران مجرب و توانمند
 - ۳- استفاده از کتاب‌های کمک‌آموزشی مناسب
 - ۴- توانایی کنترل هیجانات و تمرکز ذهنی در جلسه آزمون
 - ۵- هوش و استعداد ذاتی دانش‌آموز
 - ۶- مهارت تست‌زنی و بررسی و حل نمونه سؤالات سال‌های گذشته
- البته در این مورد می‌توان به عوامل دیگری چون: «انگیزه دانش‌آموز، حمایت والدین، رقابت درسی با هم‌کلاسی‌ها و ...» اشاره کرد.

۱- برنامه‌ریزی و تلاش دانش‌آموز

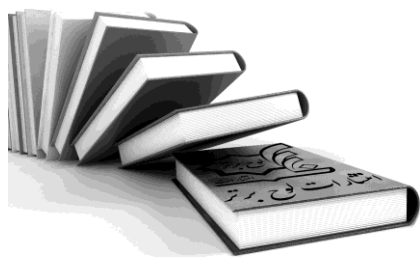
تلاش و پیگیری از ویژگی‌های یک دانش‌آموز موفق است؛ اما تلاش بی‌هدف و بدون برنامه، نتیجه خیلی خوبی نخواهد داشت. «حتماً این داستان قدیمی را شنیده‌اید که هیزمشکنی با تلاش در حال قطع کردن درختان تنومند جنگلی بود. پیرمرد دانایی که از آنجا عبور می‌کرد با دقت به تلاش و جدیت هیزمشکن نگاه کرد و به هیزمشکن گفت: چرا تیرت را تیز نمی‌کنی؟ هیزمشکن گفت: مگر نمی‌بینی چقدر کار دارم؛ من باید این همه درخت را قطع کنم. وقت ندارم که تیرم را تیز کنم.» به راستی اگر این هیزمشکن تیرش را تیز می‌کرد، درختان بیش‌تری قطع نمی‌کرد؟ برنامه‌ریزی دقیقاً مثل «تیز کردن تیر» عمل می‌کند و باعث پیشرفت در کار می‌شود. برنامه‌ریزی در کنار تلاش و پیگیری کولاک خواهد کرد. «مواظب باشید زیر کولاک گیر نکنید.»

۲- بهره‌گیری از دبیران مجرب و توانمند

مدارس خوب برای موفقیت دانش‌آموزان از دبیران قوی و توانمند استفاده می‌کنند و کلاس‌های ویژه‌ای را برای آزمون ورودی تیزهوشان و نمونه‌دولتی برگزار می‌کنند. اگر فرزند شما در چنین مدرسه‌ای تحصیل می‌کند، نیازی نیست به آموزشگاه‌های آزاد مراجعه کند. اما اگر مدرسه او، به هر دلیلی، برنامه خاصی برای این کار ندارد و یا معلم آن مدرسه او فاقد فرصت یا مهارت کافی در خصوص آزمون تیزهوشان و نمونه‌دولتی هستند، توصیه می‌کنیم تا آموزشگاه مناسبی را پیدا کنید. ابتدا سوابق علمی آموزشگاه‌های مورد نظر را بررسی کنید و ببینید دبیران آن‌ها چه کسانی هستند. کتاب یکیوسان و نرم‌افزار آزمون‌ساز رایگان همراه آن را به دبیران مربوطه معرفی کنید. یک دبیر خوب باید با منابع آموزشی قوی و معتبر بازار کتاب آشنا باشد. «هه هه دارید تبلیغ کتاب خوتون رو می‌کنید!»

۳- استفاده از کتاب‌های کمک‌آموزشی مناسب

به جرأت می‌توان گفت؛ کتاب یکیوسان نهم، کامل‌ترین مجموعه برای قبولی در آزمون ورودی مدارس تیزهوشان و نمونه‌دولتی است. ما با مشقت فراوان توانسته‌ایم آزمون‌های سال‌های گذشته استان‌های مختلف کشور را جمع‌آوری کنیم و با استفاده از مؤلفان توانمند، سؤالات این آزمون‌ها را دسته‌بندی کرده و کامل‌ترین پاسخ‌های تشریحی و آموزشی را برای آن‌ها طراحی کنیم. لازم به ذکر است که برخی از سؤالات این آزمون‌ها دارای اشکالات علمی بوده‌اند که به‌وسیله مؤلفان لوح برتر اصلاح شده‌اند.

در کنار کتاب مذکور، نرم‌افزار آزمون‌ساز فوق پیشرفته لوح برتر با قابلیت‌های ویژه و منحصر به فرد، مهارت تست‌زنی شما را تقویت خواهد کرد. «آخ جون به این بهونه، میرم سر کامپیوتر!»

۱- امکان برگزاری بی‌نهایت آزمون مبحثی، درس به درس و جامع شبیه‌سازی شده کشور و استانی	} برخی از قابلیت‌های نرم‌افزار آزمون‌ساز فوق پیشرفته لوح برتر
۲- تمرین و اجرای تکنیک‌های تست‌زنی	
۳- امکان مشاهده پاسخ‌های تشریحی و مقایسه آن‌ها با پاسخ‌های دانش‌آموز	
۴- امکان صدور آبی کارنامه و مشاهده درصد‌های هر یک از دروس	
۵- وجود تمامی سؤالات تیزهوشان و نمونه دروس مختلف در چند سال اخیر با پاسخ کاملاً تشریحی	

۴- توانایی کنترل هیجانات و تمرکز ذهنی در جلسه آزمون

برخی از دانش‌آموزان در جلسه آزمون دچار اضطراب و دلشوره می‌شوند و تمرکز خود را از دست می‌دهند. اضطراب، عملکرد فرد را کاهش داده و میزان خطای او را بیش‌تر می‌کند.

برای موفقیت در آزمون، تنها معلومات کافی نیست؛ آرامش و تمرکز ذهنی هم مهم است. در صورتی که در جلسه آزمون دچار اضطراب شدید، خونسردی خود را حفظ کنید. به خودتان بگویید: «خیلی‌ها اینطوری می‌شن. من می‌تونم کنترلش کنم.» برای یکی دو دقیقه چشم‌های خود را ببندید و بدنتان را شل کنید و چند نفس عمیق بکشید. اگر بطری آب همراه دارید، کمی آب بخورید. با توکل به خدا کارتان را شروع کنید. سعی کنید اول به سؤالات ساده‌تر پاسخ بدهید. مطمئن باشید که موتور ذهن شما گرم خواهد شد و به‌خوبی از پس آزمون، برخواهید آمد. «آقا اشتباه گرفتی مگه من ماشینم که موتور داشته باشم!» استفاده از راهنمایی‌های مشاور می‌تواند و با تجربه، پرهیز از بیان موفقیت‌ها در بین اقوام، یادگیری کنترل هیجانات و تمرکز ذهنی در جلسه آزمون، از راه‌های کاهش اضطراب آزمون هستند.

۵- هوش و استعداد ذاتی دانش‌آموز

هر دانش‌آموزی از نظر استعداد و توانایی ذهنی در جایگاه خاصی قرار دارد. برخی از دانش‌آموزان سریع‌الانتقال هستند؛ به این معنا که خیلی سریع فکر می‌کنند و به تجزیه و تحلیل مسائل می‌پردازند. چنین دانش‌آموزانی از بهره هوشی بالایی برخوردارند. برخی دیگر در حد متوسط و گروهی دیگر نیز پایین‌تر از حد متوسط هستند. به این نوع هوش، هوش شناختی یا عقلانی (IQ) می‌گویند. در این‌جا به شما اولیای گرامی سفارش می‌کنیم

که به اندازه توان ذهنی فرزندان از او انتظار داشته باشید؛ زیرا همان‌گونه که دانش‌آموزان از نظر وزن، قد، چهره و رنگ متفاوت هستند، به‌طور طبیعی از نظر ذهنی هم با یکدیگر تفاوت دارند. «تو رو خدا یکی بیاد به بابا و مامان منم یه چیزی بگه. اونا فکر میکنن من انشتین‌ام.»

اما باید به خاطر داشته باشیم که برای موفقیت در زندگی تحصیلی، خانوادگی و شغلی، به هوش هیجانی (EQ) و هوش معنوی (SQ) نیز نیاز داریم. همان طوری که در تصویر مشاهده می کنید، ترکیب این ابعاد هوشی، قابلیت های جدیدی را در اختیار انسان قرار می دهد. برخی از اولیای دانش آموزان با زور و اجبار و به وسیله کلاس های زیاد و گوناگون به فرزند خود فشار می آورند تا او را به هر قیمت ممکن، وارد مدارس تیزهوشان یا نمونه کنند که البته این کار نادرستی است و کم ترین پیامد آن، ایجاد اضطراب و نگرانی شدید و آزاردهنده در دانش آموزان و حتی خود والدین است. به طور کلی به اولیای گرامی توصیه می کنیم در صورتی که فرزندشان از توانایی ذهنی و سطح علمی لازم برای تحصیل در مدارس تیزهوشان و نمونه برخوردار نیست، او را تحت فشار قرار ندهند. چه بسا ورود این گروه از دانش آموزان به این نوع مدارس اشتباه باشد و به اعتماد به نفس آن ها آسیب جدی بزند. در خیلی از مواقع، تحصیل در مدارس عادی برای این گروه از دانش آموزان، نتیجه بهتری خواهد داشت. برای آگاهی از انواع هوش به سایت انتشارات لوح برتر به نشانی Lohebartar.ir مراجعه فرمایید.

۶- مهارت های تست زنی، بررسی و حل نمونه سوالات سال های گذشته

بی شک آشنایی با سوالات متنوع، نقش مهمی در موفقیت دانش آموزان دارد. این مجموعه و نرم افزار مربوط به آن کامل ترین بسته آموزشی برای آشنایی با سوالات مختلف و متنوع آزمون تیزهوشان و نمونه دولتی است. نرم افزار آزمون ساز لوح برتر کمک زیادی به افزایش مهارت تست زنی دانش آموزان می کند؛ اما خود شما هم باید با فوت و فن تست زنی آشنایی کامل پیدا کنید. «یعنی با یه فوت قضیه حله؟»

تکنیک ها و مهارت های تست زنی عبارت اند از:

۱- آشنایی با نحوه درصدها

۲- نقش پاسخ های منفی

۳- تکنیک شین (سوالات شک دار)

۴- مهندسی معکوس

۵- تکنیک بعلاوه منها (+ -)

آموزش تکنیک های تست زنی و نحوه پاسخگویی به سوالات چهارگزینه ای

یکی از نیازهای دانش آموزان، آشنایی آن ها با تکنیک ها و فنون تست زنی می باشد. در این قسمت تلاش می کنیم نکات مهم و کاربردی را در این رابطه توضیح دهیم. از دبیران گرامی و ارجمند هم می خواهیم با مطالعه این بخش تلاش کنند تا مباحث ارائه شده را برای دانش آموزان عزیز آموزش دهند.

آموزش نحوه درصدها

شاید شنیده باشید که در آزمون های تستی، هر سه پاسخ غلط، یکی از پاسخ های درست را از بین می برد. این گفته، کاملاً درست است. برای آن که بتوانیم به طور دقیق درصد را با توجه به نمره منفی حساب کنیم، باید از فرمول زیر استفاده کنیم. بد نیست بدانید که به درصد «نمره خام» هم می گویند.

$$\text{درصد یا نمره خام} = \frac{\text{تعداد پاسخ های نادرست} - (3 \times \text{تعداد پاسخ های درست})}{3 \times \text{تعداد کل سوالات درس مورد نظر}} \times 100$$

شاید بپرسید: پس تکلیف سوالات زنده یا بدون پاسخ چه می شود؟ باید توجه کنید سوالات بدون پاسخ یا زنده هیچ تأثیری در نمره شما ندارد. بنابراین در فرمول هم محاسبه نمی شوند. حالا به یک مثال توجه کنید:

مثال: فرض کنید در آزمون از ۳۰ سؤال ریاضی، به ۱۵ سؤال پاسخ درست و به ۸ سؤال پاسخ نادرست داده‌اید و به ۷ سؤال هم اصلاً پاسخ نداده‌اید. برای محاسبه درصد یا نمره خام باید به شیوه زیر عمل کنید:

$$\left. \begin{array}{l} 30 = \text{کل سؤالات درس} \\ 15 = \text{پاسخ‌های درست} \\ 8 = \text{پاسخ‌های نادرست} \\ 7 = \text{سؤالات بدون پاسخ} \end{array} \right\} \text{درصد} = \frac{\text{تعداد پاسخ‌های نادرست} - (\text{تعداد پاسخ‌های درست} \times 3)}{\text{تعداد کل سؤالات درس مورد نظر}} \times 100 \Rightarrow \frac{8 - (15 \times 3)}{30 \times 3} \times 100 \Rightarrow \frac{45 - 8}{90} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{37}{90} \times \frac{100}{1} \Rightarrow \frac{3700}{90} = 41/11$$

حالا برای آن که با اهمیت نمره منفی آشنا شوید و بدانید که چرا نباید به سؤالاتی که جواب آن‌ها را نمی‌دانید، پاسخ دهید، به ادامه مطلب توجه کنید.

فرض کنید دانش‌آموزی پس از آشنایی با تکنیک‌های تست‌زنی، از جواب دادن به سؤالاتی که پاسخ آن‌ها را نمی‌داند، خودداری کند و فقط به همان ۱۵ سؤال، پاسخ درست بدهد. با این کار ساده نمره او به طرز قابل توجهی تغییر خواهد کرد.

$$\text{درصد} = \frac{15 \times 3 - 0}{30 \times 3} \times 100 \Rightarrow \frac{45}{90} \times \frac{100}{1} \Rightarrow \frac{4500}{90} = 50$$

اختلاف روش اول و دوم $\% 8/89 = 41/11 - 50$

همان‌طور که مشاهده می‌کنید. این دانش‌آموز در مرحله دوم، بدون افزودن حتی یک پاسخ درست، توانسته درصد خود را $\% 8/89$ افزایش دهد. پس از همین الان به خودتان قول بدهید به سؤالاتی که پاسخ‌شان را نمی‌دانید، پاسخ ندهید.

نمونه پاسفگویی به سؤالات شک‌دار

با سؤالات شک‌دار چه کنیم؟

بررسی کارنامه‌های دانش‌آموزان در آزمون‌های تستی نشان می‌دهد؛ برخی از دانش‌آموزان درحالی‌که به خیلی از سؤالات پاسخ درست داده‌اند، اما چون پاسخ‌های نادرست آن‌ها هم زیاد بوده‌است، از راهیابی به مدارس تیزهوشان و نمونه‌دولتی بازمانده‌اند. اگر این دانش‌آموزان به اهمیت پاسخ‌های نادرست توجه می‌کردند، می‌توانستند جزء پذیرفته‌شدگان آزمون باشند. برای کاهش نمره منفی، توجه به سؤالات شک‌دار اهمیت ویژه‌ای دارد. خیلی از دانش‌آموزان نمی‌دانند که با سؤالات شک‌دار چکار کنند. پاسخ به این سؤال را باید در «تکنیک شین» جست‌وجو کرد.

تکنیک شین چه تکنیکی است؟

این روش باید در هنگام استفاده از این کتاب و نرم‌افزار آزمون‌ساز، آن‌قدر تمرین شود تا در جلسه آزمون اصلی بتوان به راحتی آن را اجرا نمود. برای اجرای تکنیک «شین» کافی است که دور شماره سؤال شک‌دار در دفترچه سؤالات دایره بکشید و سمت راست آن بنویسید «شین». البته در نرم‌افزار آزمون‌ساز حرف «شین» هم در پاسخنامه و هم در زیر سؤال به صورت کم‌رنگ قرار داده شده است که با کلیک، پررنگ می‌شود.

مثال: فرض کنید در درس علوم تجربی، از طریق نرم‌افزار آزمون‌ساز لوح برتر و یا کتاب ایکیوسان، ۵ بار از خودتان آزمون گرفته‌اید. از مجموع ۱۵۰ سؤال، به ۳۵ سؤال شک‌دار پاسخ داده و کنار شماره سؤال آن‌ها، حرف «شین» را نوشته‌اید. حالا برای بررسی نتیجه «تکنیک شین» باید به پاسخنامه و کلید آزمون مراجعه کنید و ببینید که از ۳۵ سؤال مورد نظر، چه تعداد درست و چه تعداد نادرست بوده‌است و با درصدگیری مشخص کنید که آیا به نفع شما هست که به سؤالات شک‌دار علوم تجربی پاسخ بدهید یا خیر؟

در این مثال؛ اگر به ۱۵ سؤال از ۳۵ سؤال پاسخ درست داده باشید، نحوه محاسبه به شکل زیر خواهد بود. به خاطر داشته‌باشید که در این صورت، شما به ۲۰ سؤال، پاسخ نادرست داده‌اید.

$$\text{درصد} = \frac{(15 \times 3) - 20}{35 \times 3} \times 100 \Rightarrow \frac{45 - 20}{105} \times 100 \Rightarrow \frac{2500}{105} = 23/80$$

بنابراین چون درصد شما از ۳۵ سؤال شک‌دار؛ ۲۳/۸۰ درصد مثبت شده‌است، نتیجه می‌گیریم که بهتر است به سؤالات شک‌دار علوم پاسخ دهید؛ اما باید توجه کرد که این نتیجه‌گیری هیچ ربطی به درس‌های دیگر ندارد. یعنی ممکن است نتیجه سؤالات شک‌دار ریاضی و یا ادبیات فارسی، منفی از آب، دربیاید؛ که در این صورت؛ معنی این حرف آن است که نباید به سؤالات شک‌دار ریاضی و ادبیات پاسخ بدهید. بنابراین باید تکنیک «شین» را به صورت جداگانه برای هر یک از دروس اجرا کنید و قبل از آزمون اصلی بدانید؛ که قرار است به سؤالات شک‌دار کدام درس پاسخ بدهید و به سؤالات شک‌دار کدام درس پاسخ ندهید.

به‌طور خلاصه می‌توان گفت: چون بعضی از شک‌ها درست و بعضی نادرست هستند؛ باید فقط به سؤالات شک‌دار برخی از دروس پاسخ بدهیم. «آدم یاد شکیات نماز می‌آفته!»

مهندسی معکوس در تست‌زنی

از گزینه‌ها پاسخ برسیم

واژه مهندسی معکوس از صنعت وارد آموزش شده است. در صنعت وقتی شما از روی وسیله‌ای که دیگران ساخته‌اند، بتوانید مشابه آن را بسازید، از این اصطلاح استفاده می‌کنند. در هنگام پاسخگویی به سؤالات تستی نیز وقتی شما با بررسی گزینه‌ها بتوانید به پاسخ درست دست پیدا کنید، از این واژه استفاده می‌کنند.

یعنی شما به جای این که از سؤال به پاسخ برسید، برعکس عمل می‌کنید و از گزینه‌ها، به پاسخ درست می‌رسید. به مثال‌های زیر در درس ریاضی توجه کنید.

۱- دمای داخل اتاق ۱۲ درجه بالای صفر و هوای بیرون اتاق ۱۴ درجه سردتر است. به ترتیب دمای بیرون اتاق و میانگین دمای بیرون و داخل اتاق، چند درجه است؟

۴ و ۲ و ۵

۳ و ۲ و ۵

۲ و ۲ و ۵-

۱ و ۲ و ۵-

برای پاسخگویی به این سؤال دو روش وجود دارد.

روش اول: حل کردن سؤال: در این شیوه، شما با همان روش معمولی، سؤال را حل می‌کنید و به جواب می‌رسید.

روش دوّم یا همان مهندسی معکوس: در صورتی که پاسخگویی به سؤال، دشوار و زمانبر باشد، می‌توانید از این روش استفاده کنید. در این روش شما باید اول به بررسی تمام گزینه‌ها بپردازید و سعی کنید ابتدا گزینه‌های نادرست را حذف کنید؛ تا پیدا کردن گزینه درست ساده‌تر شود.

در مورد این سؤال، چون دمای بیرون اتاق ۱۴ درجه از دمای درون اتاق که ۱۲ درجه است، سردتر است. پس دمای بیرون اتاق یا به عبارت بهتر؛ عدد اول همه گزینه‌ها باید حتماً منفی باشد. بنابراین خودبه‌خود گزینه‌های (۱ و ۴) حذف می‌شوند و گزینه‌های (۲ و ۳) که عدد اول آن‌ها (-۲) است، باقی خواهد ماند.

در بخش دوّم سؤال، میانگین دمای بیرون و داخل اتاق خواسته شده است. اگر دمای بیرون را از دمای داخل اتاق کم کنیم حاصل (-۲) می‌شود و مجموع (-۲) و ۱۲ هم ۱۰ می‌شود که اگر تقسیم بر ۲ شود، ۵ به دست می‌آید. بنابراین گزینه (۳) پاسخ درست می‌باشد.

دقت کنید که طراح سؤال به گونه ماهرانه‌ای گزینه‌های (۲ و ۳) را شبیه به هم طراحی کرده‌است تا دانش‌آموزان عجول و بی‌دقت را فریب دهد. ما به گزینه نادرستی که خیلی شبیه به گزینه درست باشد، گزینه «دام» می‌گوییم. گزینه دام در این سؤال گزینه (۲) می‌باشد. البته طراح سؤال برای جلوگیری از پاسخگویی شانسی، گزینه‌های (۱ و ۴) را نیز شبیه به هم طراحی کرده است.

باز هم به مثال دیگری توجه کنید:

۲- مقدار تقریبی کسر $\frac{2}{3}$ به روش گرد کردن با تقریب کم‌تر از $0/01$ چقدر است؟

۰/۶۷ (۴)

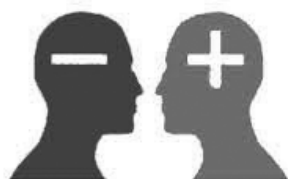
۰/۶۶۶ (۳)

۰/۶۶ (۲)

۰/۶ (۱)

چون سؤال گفته؛ با تقریب (۰/۰۱)، با بررسی هر چهار گزینه، مشخص می‌شود که گزینه‌های (۱ و ۳) نادرست می‌باشند و پاسخ درست باید بین گزینه (۲ و ۴) باشد. حالا کدام گزینه با تقریب کم‌تر از $0/01$ گرد شده است؟ (۰/۶۶ یا ۰/۶۷) با یک محاسبه ساده می‌توان دریافت که گزینه (۴) یعنی ۰/۶۷ پاسخ درست است.

آموزش تکنیک بعلاوه منها (+ -)

تکنیک بعلاوه منها (+-) به شما یاد می‌دهد که چگونه از وقت خودتان در جلسه آزمون خوب و مفید استفاده کنید. این تکنیک برای آن است که دانش‌آموز بتواند زمان محدود خود را در جلسه آزمون مدیریت کند و با کمبود وقت مواجه نشود.

خیلی از دانش‌آموزان، وقت زیادی را صرف سؤالات «درس‌های ابتدای آزمون» می‌کنند، این عده وقتی به سؤال‌های درس‌های پایانی می‌رسند، با کمبود زمان مواجه می‌شوند. بررسی بیش‌تر نشان می‌دهد که آن‌ها غالباً وقت خود را صرف سؤالاتی کرده‌اند که معلوم نیست پاسخ‌شان هم درست بوده باشد و فرصت پاسخگویی به سؤالاتی که پاسخ‌شان را بلد بوده‌اند را از دست داده‌اند! این روش خطایی بزرگ و غیرقابل جبران است. استفاده از تکنیک (+ -) جلوی این خطا را می‌گیرد «تکنیک بعلاوه منها» به ما کمک می‌کند تا زمان خود را در جلسه آزمون مدیریت کنیم.

تکنیک بعلاوه منها (+ -) را چگونه اجرا کنیم؟

به‌طور کلیّ سوالات هر آزمون را می‌توان به سه گروه زیر تقسیم کرد:

۱- سوالاتی که پاسخ آن‌ها را می‌دانیم.

۲- سوالاتی که پاسخ آن‌ها را نمی‌دانیم. «سوالات دشوار»

۳- سوالاتی که اگر وقت بیش‌تری روی آن‌ها بگذاریم، می‌توانیم پاسخ‌شان را پیدا کنیم. «سوالات زمان‌بر»

قرآن و هدیه‌های آسمان

۱- عبارت قرآنی «... عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوهُنَّ» (آیه ۱۰ سوره مجادله - آیه ۲ سوره نور) کدام گروه از واژه‌ها درست معنا شده‌اند؟

۱) مُحْسِنِينَ (بیکوکاران) - مُسْنَى (معین) - تَقَبَّلَ (پذیرد)
 ۲) تَتَّقُوا (تقوا پیشه کنید) - اِنْفُوا (تقوا پیشه کنید) - نَمَنُ
 ۳) تَمَّتْ (تو) - اِثْمٌ (نام) - تَعْلُونَ (قدیسه می‌کنید) - اَنْتُمْ
 ۴) نَبِوا (توبه کردند) - تَعْلُونَ (عمل می‌کنید) - تَبَّوْا

۲- ترجمه آیه ۳ سوره بقره با کدام گزینه کامل‌تر است؟

«الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِحَدِيثِ رَبِّهِمْ إِذْ يُرْسَلُ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ»

۱) ایمان آورده بودند - برپا کرده بودند - ایشان - لفاق کر
 ۲) ایمان آورده بودند - برپا کردند - آن‌ها - لفاق کر

۳- نازنین فاطمه به سن تکلیف رسیده است. کدام یک از موارد زیر در حدیثی که در آن ذکر شده است، صحیح است؟

۱) برادر دختر خواهر مادرش (۲) پسر خواهر برادر
 ۲) ناصر (آل عمران) - نصر (نصر)

مثال: تصویر سمت چپ، مربوط به سوالات ۱ تا ۵ درس «قرآن و پیام‌های

آسمان» می‌باشد. علامت‌های گذاشته‌شده، نشان می‌دهند که:

۱- چون پاسخ (۴و۱) را بلد هستیم؛ به همین دلیل علامتی هم کنار شماره آن‌ها نمی‌گذاریم.

۲- چون پاسخ دادن به سوالات (۵و۲) به وقت زیادی نیاز دارد، وقت خود را صرف آن‌ها نمی‌کنیم؛ بنابراین دور شماره آن‌ها دایره کشیده و سمت راست آن‌ها علامت (+) می‌گذاریم. این علامت به معنی آن است که من الان نمی‌خواهم به این سؤال پاسخ بدهم چون وقت زیادی از من می‌گیرد اما اگر وقت اضافه آوردم، به سراغ آن خواهیم آمد.

۳- چون پاسخ سؤال ۳ را نمی‌دانم و جواب دادن به آن خیلی دشوار است؛ پس وقت خود را روی آن تلف نمی‌کنم و دور شماره این سؤال، یک دایره می‌کشم و سمت راست آن علامت منها (-) قرار داده و به سراغ سوالات بعدی می‌روم.

در نرم‌افزار آزمون‌ساز فوق پیشرفته لوح برتر، علامت (+) یا (-) در زیر سوالات گذاشته شده است و شما با کلیک بر روی آن‌ها می‌توانید به علامت‌گذاری سوالات بپردازید و در پایان آزمون با مشاهده کارنامه خود، از نتیجه آن مطلع شوید. در کارنامه مذکور نتیجه پاسخگویی به این نوع سوالات نیز به شما نمایش داده می‌شود. شما باید در آزمون‌هایی که از خودتان می‌گیرید، آن قدر از این تکنیک استفاده کنید تا در جلسه آزمون اصلی بتوانید به سادگی آن را اجرا کنید.

خلاصه تکنیک بعلاوه منها این است که شما ابتدا به سوالاتی که پاسخ آن‌ها را می‌دانید، جواب داده و کنار بقیه سوالات علامت (+ یا -) می‌گذارید. سپس در پایان آزمون و بعد از پاسخ‌دادن به آخرین سؤال به سراغ «سوالات زمان‌بر (+)» که با علامت (+) مشخص شده‌اند، می‌روید و در مرحله پایانی در صورتی که فرصت باقی مانده باشد به سراغ «سوالات دشوار (-)» می‌روید و به آن‌ها نیز پاسخ می‌دهید. در پاسخ‌دادن به سوالات «دشوار (-)» باید خیلی دقت کنید؛ چون ممکن است جواب آن‌ها منفی شود. اگر از پاسخ درست، مطمئن بودید، به آن‌ها پاسخ بدهید؛ در غیر این صورت پاسخ ندادن به آن‌ها به نفع شما خواهد بود.

در تکنیک منها (-)، دور سوالات دشوار دایره می‌کشیم و سمت راست آن‌ها، علامت منها (-) قرار می‌دهیم.

در تکنیک بعلاوه (+)، دور سوالات زمان‌بر دایره می‌کشیم و سمت راست آن‌ها، علامت بعلاوه (+) قرار می‌دهیم.

نکات کلیدی و مهم در پاسخگویی به سؤالات چهار گزینه‌ای یا تستی

- ۱- به خدای مهربان توکل کنید.
- ۲- با برنامه درس بخوانید و در کارتان تلاش و جدیت داشته باشید.
- ۳- در پاسخگویی به سؤالات عجله نکنید.
- ۴- در جلسه آزمون تلاش کنید تا آرامش خود را حفظ کنید. به یاد داشته باشید که اگر سؤالات درس خاصی سخت باشد، این سختی برای همه دانش‌آموزان است و نباید نگران نتیجه آزمون شوید.
- ۵- تمام گزینه‌های هر سؤال را با دقت بخوانید؛ شاید آخرین گزینه، کامل‌تر از بقیه گزینه‌ها باشد.
- ۶- پاسخ سؤالات را بلافاصله در پاسخ‌برگ علامت‌بزنید. برخی از دانش‌آموزان جواب سؤالات را ابتدا داخل دفترچه سؤال مشخص می‌کنند و در پایان آزمون، جواب‌ها را به داخل پاسخ‌برگ منتقل می‌کنند. این کار بسیار خطرناک است چون اولاً وقت شما بیش‌تر تلف می‌شود و ثانیاً اگر پاسخ یک سؤال جابه‌جا شود، تمام پاسخ‌های بعد از آن سؤال نیز جابه‌جا خواهند شد و کل آزمون خراب خواهد شد.
- ۷- از تکنیک‌های «شین»، «مهندسی معکوس» و «بعلاوه منها» در آزمون‌های آمادگی که از خودتان می‌گیرید، استفاده کنید تا برای اجرای آن‌ها در جلسه آزمون اصلی، مهارت کافی پیدا کنید.
- ۸- بعد از پاسخ‌دادن به هر «ده سؤال»، یک‌بار شماره سؤالات پاسخ‌برگ را با شماره سؤالات دفترچه سؤالات مطابقت دهید و از جابه‌جا نشدن پاسخ‌های خود مطمئن شوید.
- ۹- با استفاده از نرم‌افزار آزمون‌ساز فوق پیشرفته‌ای که در اختیار دارید، مهارت تست‌زنی خود را افزایش دهید و تلاش کنید تا در هر آزمون، تعداد پاسخ‌های اشتباه خود را در مقایسه با آزمون‌های قبلی کاهش دهید. در ابتدا سعی کنید بیش‌تر از آزمون‌های مبحثی و درس‌به‌درس استفاده کنید؛ اما در چند هفته باقی‌مانده تا آزمون اصلی از آزمون‌های جامع استفاده کنید.
- ۱۰- اگر پاسخ سؤالی را نمی‌دانید، هرگز به آن جواب ندهید.
- ۱۱- در جلسه آزمون، ساعت به همراه داشته باشید و بعد از پاسخ‌دادن به هر ۱۰ تا سؤال، به ساعت خود نگاهی بیندازید و تلاش کنید زمان باقی‌مانده را به‌خوبی بین سؤالات تقسیم کنید.
- ۱۲- از اتود برای پاسخ‌دادن به سؤالات استفاده نکنید. مداد مشکی نرم، بهترین وسیله برای پاسخ‌دادن به سؤالات است.
- ۱۳- یک عدد مدادتراش و یک عدد پاک‌کن خوب به همراه داشته باشید.

با چه درصدی می‌توانیم در آزمون قبول شویم؟

برای موفقیت در آزمون، نیازی نیست که به تمام سؤالات پاسخ دهید. اگر شما درصدهای زیر را کسب کنید؛ به احتمال بسیار زیاد جزء افراد پذیرفته‌شده، خواهید بود. باید توجه کنید که به‌طور کلی قبول‌شدن در مدارس تیزهوشان سخت‌تر از مدارس نمونه‌دولتی می‌باشد؛ لذا درصدهای بهتری می‌خواهد.

جدول حداقل نمره لازم برای قبول شدن در مدارس تیزهوشان

نام	استعداد تحلیلی یا هوش	قرآن و معارف اسلامی	زبان و ادبیات فارسی	مطالعات اجتماعی	علوم تجربی	ریاضیات
تیزهوشان	۴۵	۵۰	۶۰	۶۰	۵۰	۴۰
نمونه‌دولتی	-	۵۰	۵۰	۵۰	۴۰	۲۵

همان‌طور که می‌بینید اگر شما بتوانید به ۴۰ تا ۶۰ سؤال از ۱۰۰ سؤال آزمون پاسخ درست بدهید و نمره منفی زیادی نداشته باشید. حتماً در آزمون ورودی مدارس تیزهوشان و یا نمونه‌دولتی قبول خواهید شد. همان‌طور که گفتیم؛ بررسی کارنامه‌های سال‌های گذشته نشان می‌دهد که درصد افراد پذیرفته‌شده در مدارس نمونه‌دولتی کمی پایین‌تر از مدارس تیزهوشان است.

منابع آزمون ورودی مدارس تیزهوشان سراسر کشور

دوره متوسطه اول نهم به دهم ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تعداد کل سؤالات: ۱۰۰ زمان کل: ۱۲۰ دقیقه

آزمون استعداد تحلیلی یا هوش

ردیف	نام درس	تعداد سؤالات	از شماره	تا شماره	زمان	منابع آزمون
۱	استعداد تحلیلی یا هوش	۵۰	۱	۵۰	۵۰ دقیقه	۵۰ درصد نمره کل آزمون

برای آشنایی با انواع سؤالات استعداد تحلیلی می‌توانید از کتاب «**هوش برتر نهم**» انتشارات لوح برتر استفاده کنید. این کتاب نیز دارای نرم‌افزار آزمون‌ساز می‌باشد.

آزمون استعداد تحصیلی یا محتوای کتاب‌های درسی

ردیف	نام درس	ضریب	تعداد سؤالات	منابع آزمون
۱	قرآن و معارف اسلامی	۱	۱۰	۵۰ درصد از نمره کل آزمون دروس پایه هشتم و نهم (۵۰ درصد از نهم - ۵۰ درصد از هشتم) زمان: ۷۰ دقیقه
۲	زبان و ادبیات فارسی	۲	۱۰	
۳	مطالعات اجتماعی	۱	۱۰	
۵	علوم تجربی	۲	۱۰	
۶	ریاضیات	۴	۱۰	
	جمع کل هر ستون	۱۰	۵۰	

تذکر مهم:

بررسی‌ها نشان می‌دهد که حدود ۴۰ درصد سؤالات از کتاب‌های درسی پایه هشتم طرح می‌شود. بنابراین تسلط بر دروس هشتم هم خیلی مهم است. لذا به شما توصیه می‌کنیم که کتاب **ایکیوسان هشتم** را هم خریداری و مطالعه کنید. این کتاب نیز دارای نرم‌افزار آزمون‌ساز رایگان می‌باشد. انتشارات لوح برتر برای دانش‌آموزان پایه هفتم نیز کتاب «**ایکیوسان هفتم**» را تولید کرده است. این کتاب نیز همانند کتاب‌های مذکور دارای نرم‌افزار آزمون‌ساز رایگان می‌باشد.

آزمون نمونه‌دولتی برای سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به صورت مستقل از آزمون تیزهوشان و استانی برگزار گردید و منابع و تعداد سؤالات آن با آزمون تیزهوشان متفاوت بود که در صفحه بعد توضیح داده شده است.

تجزیه و تحلیل سؤالات تیزهوشان و نمونه‌دولتی پایه نهم در پنج سال گذشته

در نظام آموزشی جدید (۳-۳-۶) برای ورود به پایه دهم مدارس تیزهوشان و نمونه‌دولتی، تا کنون پنج بار آزمون برگزار شده است.

- ۱) آزمون سال ۱۳۹۵ (آزمون تیزهوشان کشوری و نمونه‌دولتی به صورت استانی برگزار گردید).
- ۲) آزمون سال ۱۳۹۶ (آزمون تیزهوشان کشوری و نمونه‌دولتی به صورت استانی برگزار گردید).
- ۳) آزمون سال ۱۳۹۷ (آزمون تیزهوشان و نمونه‌دولتی به صورت کشوری و هماهنگ برگزار شد).
- ۴) آزمون سال ۱۳۹۸ (آزمون تیزهوشان و نمونه‌دولتی به صورت کشوری و هماهنگ برگزار شد).
- ۵) آزمون سال ۱۳۹۹ (آزمون تیزهوشان کشوری و نمونه‌دولتی به صورت استانی برگزار گردید).

لازم به توضیح است که در سال‌های (۱۳۹۷ و ۱۳۹۸) آزمون تیزهوشان و نمونه‌دولتی به صورت یک آزمون هماهنگ کشوری برگزار شدند. اما در سال‌های (۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۹) آزمون تیزهوشان به صورت کشوری و آزمون نمونه دولتی به صورت استانی برگزار گردید. به دلیل شیوع بیماری کرونا در سال ۱۳۹۹ این آزمون‌ها با دو ماه تاخیر برگزار شدند.

در جدول زیر روند تغییرات محتوای آزمون‌های تیزهوشان و نمونه‌دولتی در چند سال اخیر ارائه شده است.

جدول مقایسه تعداد سؤالات آزمون تیزهوشان و نمونه‌دولتی در پایه نهم

نام درس	استعداد تحلیلی	قرآن و معارف اسلامی	زبان و ادبیات فارسی	مطالعات اجتماعی	علوم تجربی	ریاضیات	عربی	زبان انگلیسی	جمع کل سؤالات	زمان کل (دقیقه)
تیزهوشان قدیم	۱۵	۸	۱۵	۱۵	۱۷	۲۰	۰	۰	۹۰	۱۰۰
نمونه‌دولتی قدیم	۰	۱۰	۱۵	۱۰	۲۵	۲۵	۸	۷	۱۰۰	۱۲۰
تیزهوشان جدید (فعلی)	۵۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۰	۰	۱۰۰	۱۲۰
نمونه‌دولتی جدید (فعلی)	۰	۱۰	۱۵	۱۰	۲۵	۲۵	۸	۷	۱۰۰	۱۲۰

بخش استعداد تحلیلی شامل سؤالات هوش کلامی و غیر کلامی، خلاقیت و توانایی تجزیه و تحلیل مسائل می‌باشد. برای کسب مهارت در این زمینه، کتاب «**هوش برتر نهم**» انتشارات لوح برتر را که دارای نرم‌افزار آزمون‌ساز فوق پیشرفته رایگان است، پیشنهاد می‌کنیم. بررسی سطح دشواری سؤالات این آزمون‌ها، در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که سؤالات آزمون تیزهوشان، دشوارتر و مفهومی‌تر از آزمون نمونه‌دولتی بوده‌است. البته بررسی آزمون نمونه‌دولتی برخی از استان‌ها نیز نشان می‌دهد که دشواری بعضی از سؤالات آن‌ها کم‌تر از سؤالات سمپاد نبوده‌است.

به‌طور کلی می‌توان گفت که سؤالات آزمون تیزهوشان مفهومی، ترکیبی و فرادانشی‌تر از سؤالات آزمون نمونه‌دولتی بوده است. در نگاه اول سؤالات آزمون تیزهوشان خارج از چهارچوب کتاب درسی به نظر می‌رسند؛ اما وقتی دقیق‌تر بررسی می‌شوند، متوجه می‌شویم که مطابق با مفاهیم درسی طراحی شده‌اند. با این وجود به نظر می‌رسد که باید در طراحی سؤالات آزمون تیزهوشان به تنوع دانش‌آموزی و سطح علمی متفاوت جامعه دانش‌آموزی در سطح کشور و خصوصاً نقاط محروم توجه شود. سؤالات تیزهوشان ۱۳۹۹ خالی از اشکال نبود و تعدادی از سؤالات حذف گردید. با توجه به تغییرات مکرر و غیرقابل پیش‌بینی در این آزمون‌ها، به کلیه دانش‌آموزان عزیز توصیه می‌کنیم که برای موفقیت در هر دو آزمون، خود را با انواع سؤالات آشنا نموده و از تنوع سؤالات موجود در منابع زیر استفاده کنید:

- ۱- کتاب **هوش برتر نهم** به همراه نرم‌افزار آزمون‌ساز فوق پیشرفته رایگان (ویژه سؤالات استعداد تحلیلی آزمون تیزهوشان)
- ۲- کتاب **اسمارت نهم** به همراه نرم‌افزار آزمون‌ساز فوق پیشرفته رایگان (ویژه آموزش ریاضی تیزهوشان و نمونه‌دولتی)
- ۳- کتاب **ایکیوسان نهم** به همراه نرم‌افزار آزمون‌ساز فوق پیشرفته رایگان (سؤالات طبقه‌بندی تیزهوشان نمونه دولتی)
- ۴- کتاب‌های دو جلدی **۲۲ استان نهم ۱۴۰۰ و ۱۳۹۷** (آزمون‌های جامع نمونه‌دولتی استان‌های کل کشور)
- ۵- کتاب‌های **ایکیوسان هفتم و هشتم** همراه با نرم‌افزار (سؤالات طبقه‌بندی تیزهوشان و نمونه دولتی)

در پایان از معلمان فرهیخته، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز؛ درخواست می‌کنیم، نظرات و پیشنهادات خود را به ما منتقل نمایند.

صادق گرجی

مدیر انتشارات لوح برتر